

Minimální preventivní program

2023 - 2024

**Základní škola a Mateřská škola Nymburk,
Tyršova 446 - příspěvková organizace**

Obsah preventivního programu

1. Základní údaje o ZŠ a MŠ Tyršova
2. Charakteristika a cíle preventivního programu
3. Charakteristika cílové skupiny
4. Klíčové kompetence a MPP
5. Evaluace programu za školní rok 2022/2023
6. Propagace preventivního programu
7. Metody při realizaci programu v roce 2023/2024
8. Realizace programu ve výuce
10. Seznam literatury a ostatních materiálů
11. Seznam odborných pracovišť
12. Přehled vybraných platných předpisů

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy	ZŠ Tyršova a MŠ Růženka Nymburk Tyršova 446 – příspěvková organizace Nymburk 288 02
Ředitelka	Mgr. Bc. Soňa Obická
Telefon na ředitele	325 512 756
E-mail na ředitele	škola@zstyrsova.cz
Zástupkyně ředitelky	Mgr. Ivana Blažíčková
Vedoucí učitelka MŠ	Mgr. Jana Mádllová

Školní metodik prevence	Mgr. Petra Brodská		
E-mail	petra.brodska@zstyrsova.cz		
Specializační studium	Ano		

Výchovný poradce	Mgr. Miloslava Soukupová		
E-mail	miloslava.soukupova@zstyrsova.cz		
Specializační studium	Ano		

Kariérový poradce	Mgr. Ivana Blažíčková		
E-mail	ivana.blazickova@zstyrsova.cz		
Specializační studium	Ano		

Školní psycholog	Mgr. Markéta Fialová
E-mail	marketa.fialova@zstyrsova.cz

Speciální pedagog	Mgr. Tereza Tomková
E-mail	tereza.tomkova@zstyrsova.cz

	Počet tříd	Počet žáků	TU	Asistentky	PP	ŠD
ZŠ - I stupeň	13	294	13	9	-	7
ZŠ - II.stupeň	13	300	13	7	12	-
Celkem na škole	26	594	26	16	12	7

Základní škola Tyršova je úplnou základní školou s postupným prvním až devátým ročníkem. V současné době je jednou ze tří základních škol, jejichž zřizovatelem je Město Nymburk. Nachází se v centru města, a je tedy dostupná pro místní i pro žáky dojíždějící z blízkých obcí.

Právní subjektivitu získala 1. 7. 2001 a stala se příspěvkovou organizací Města Nymburka. Od 1. 12. 2002 patří k základní škole **Mateřská škola Růženka**.

Ve škole se již několik let věnujeme předškolním dětem ve **Studiu předškolák**. Děti se pravidelně setkávají se svými budoucími učitelkami a seznamují se s prostředím školy.

Školní družina na naší škole pracuje velmi aktivně a žákům 1. stupně umožňuje během volného času, který v ní tráví, rozvíjet se v mnoha různých výtvarných činnostech – malování, kreslení, práce v keramické dílně, aranžování z přírodnin, zdobení textilu. Své výtvořky si děti odnášejí domů, nebo s nimi vyzdobí svůj pavilon.

Škola poskytuje nabídku volitelných předmětů dle možností školy: sportovní hry, konverzace v angličtině, výtvarný a dějepisný seminář, semináře z českého jazyka, matematiky, které jsou určeny pro žáky 9. ročníku. Žáci 1. stupně mohou využít program „Sportuj ve škole“ (pro 1. -4. ročník), kroužek probíhá v rámci školní družiny a také atletický kroužek, který je určen pro všechny děti 1. stupně. Na 2. stupni byl otevřen nepovinný předmět Cwak a sborového zpěvu.

Naši žáci mají možnost spolupodílet se na chodu školy, protože si ze svých zástupců vytvořili **školní parlament**. Mohou diskutovat o problémech, které by chtěly vyřešit, a mají možnost vyjádřit svůj názor na chod školy. Členové parlamentu každoročně připraví pro spolužáky aktivity, které mají žáky vést k ohleduplnosti ke školnímu majetku a zabránit tak jeho poškozování a vandalismu.

Výchovné poradenství na naší škole máme rozděleno na dvě kategorie. Mgr. Miloslava Soukupová má na starosti integraci žáků s vývojovými poruchami učení a zabývá se i výchovnými problémy u žáků, paní zástupkyně Mgr. Ivana Blažíčková se věnuje žákům, kteří se připravují na velkou životní změnu – výběr střední školy či učiliště.

Výchovný poradce školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky. Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory žákům i rodičům v případě výchovných nebo vzdělávacích problémů. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči.

Kariérový poradce poskytuje poradenství žákům a jejich rodičům. Spolupracuje s třídním učitelem a vedením školy a zákonnými zástupci, zajišťuje organizaci přihlašování během přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ se žáci rozvíjejí v oblastech profesního zaměření, sebepoznání a orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s IPS ÚP a ŠPZ Nymburk je nabízena diagnostika zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici jsou informační materiály o středním školství a trhu práce. Žáci pravidelně navštěvují Burzu škol, která se koná na SOŠ a SOU v Nymburce.

Od roku 2016 funguje na naší škole **Školní poradenské pracoviště**, jehož cílem je napomáhat dětem při společném vzdělávání a má sloužit jako poradenské centrum pro rodiče i učitele. Jeho členy jsou výchovná poradkyně, metodička prevence, školní psycholožka a speciální pedagožka. Kontakty na všechny členky jsou na webových stránkách a konzultaci lze využít v době jejich konzultačních hodin nebo po individuální domluvě.

Naší maximální snahou je, abychom vytvořili takou školu, ve které budou učitelé otevřeně komunikovat mezi žáky i mezi sebou, budou maximálně využívat efektivní metody učení a spolupráce a méně žáky ironizovat či ponižovat. Usilujeme o vytvoření vhodného a bezpečného klimatu uvnitř školy pro všechny žáky, učitele a další pracovníky zajištěním efektivního organizačního prostředí a na základě zapojení všech pracovníků do tvorby bezpečného klimatu ve škole tak, aby nebylo pouze formálním proklamováním, ale aby opravdu fungovalo v celém pedagogickém i nepedagogickém sboru.

Na prvním místě klademe důraz na formování žákovy osobnosti a respektování jedinečnosti jednotlivce, s důsledným dodržováním stanovených pravidel, zejména pravidel Školního řádu. Snažíme se předcházet problémům, a proto nabízíme rodičům možnost včasného řešení kázeňských přestupků a špatného prospěchu jejich dětí. Rodiče se mohou informovat během **třídních schůzek a konzultačních hodin** jednotlivých vyučujících. O těchto akcích jsou rodiče informováni prostřednictvím informačního letáku, který obdrží každý žák na začátku školního roku, pravidelným upozorněním v elektronických žakovských knížkách a uveřejněním termínů na internetových stránkách školy.

Členky: Mgr. Petra Brodská (metodička prevence)

Mgr. Miloslava Soukupová (výchovná poradkyně)

Mgr. Markéta Fialová (školní psycholožka)

Mgr. Tereza Tomková (speciální pedagožka)

2. Charakteristika a cíle preventivního programu

MPP vychází z metodických doporučení a metodických pokynů v oblasti primární prevence rizikového chování, která byla schválena vedením MŠMT: Národní strategie a akční plány jsou zveřejněna na webových stránkách MŠMT <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/strategie-a-koncepce-ap-msmt?highlightWords=n%C3%A1rodn%C3%AD+strategie+prim%C3%A1rn%C3%AD>.

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28) a Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních (Dokument č.j. MSMT-21149/2016) az Metodických doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28) a také odkazuje na "Pomůcku k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogických pracovníků".

Úkolem základní školy je zajišťovat především **primární prevenci**, tj. předcházet problémům rizikového chování. V dnešní době se primární prevence vztahuje především na projevy rizikového chování, mezi které patří šikana, kyberšikana, záškoláctví, vandalismus a kriminalita, gamblerství, závislost na počítačích, ohrožení mravní výchovy mládeže, případné projevy anorexie a bulimie, sebepoškozování, vliv náboženských sekt, užívání návykových látek a nově psychická a duševní onemocnění. Primární prevence má co nejvíce eliminovat nebezpečí, se kterým se děti v dnešní době mohou setkávat.

V případě, že se u žáků objevují rizikové projevy chování, nastupuje **sekundární prevence**, která má poskytovat efektivní pomoc při řešení. Škola v těchto případech má ohlašovací povinnost a tyto projevy chování oznamuje na odbor sociální péče, případně i na Policii ČR.

Rodiče problémových žáků jsou zváni na **jednání ŠPP, či na jednání výchovné komise**. Komise je složena ze zástupce vedení školy, metodika prevence, výchovné poradkyně a třídního učitel. Rodiče jsou seznámeni s problémem, který chceme řešit a společně se domluvíme na možnostech nápravy, případných postizích a důsledcích, které z chování jejich dítěte vyplývají. O průběhu jednání je zhotoven zápis, kopie je poskytnuta zákonným zástupcům dítěte. Postihy vyplývají ze Školního řádu, s kterým jsou žáci i rodiče seznámeni na začátku každého školního roku. V obtížnějších případech je zván zástupce OSPOD Nymburk.

Na naší škole je vedle Školního řádu vypracovány **krizové plány s jednotnými scénáři postupu**, které stanoví, jak se zachovat při setkání s určitým nestandardním projevem chování. Tyto krizové plány jsou vypracovány na základě metodických doporučení MŠMT a jejich celá znění jsou uvedena v příloze. Všichni pedagogičtí pracovníci se s těmito dokumenty musí seznámit a jsou umístěny ve sborovně 1. a 2. stupně, u výchovné poradkyně, metodika prevence, na webových stránkách školy a na společném učitelském účtu ve složce Dokumenty školy.

Škola v oblasti prevence využívá řadu **odborných pracovišť**, která poskytují učitelům i žákům odborné informace a rady. Také nabízejí preventivní pořady, aby se žáci seznámili s určitou problematikou v oblasti prevence. Vybrané programy reagují na současnou situaci ve škole, některé využíváme jako součást dlouhodobé strategie v prevenci. Nejčastěji ke spolupráci využíváme organizaci Semiramis v Nymburce, Policii ČR, ŠPZ Nymburk, Mediační a probační službu v Nymburce, Středisko výchovné péče v Kolíně. Ke splnění krátkodobých cílů prevence objednávat preventivní pořady dle aktuální potřeby a také využíváme nabídku různých občanských sdružení.

Ve školním roce 2023/2024 bude pokračovat preventivní program, který je zaměřen na rozvoj lepších vztahů ve třídě a prevenci rizikového chování a bude probíhat pod záštitou Města Nymburka. Tento program pro nás připraví organizace Semiramis v Nymburce a proběhne v těchto třídách (V. AB, VI. ABC, VII. ABC, VIII. ABC, IX. ABC). Garantem programu bude opět Město Nymburk. Cílem je, aby prevencí prošly všechny děti, které navštěvují nymburské školy a snížila se tak hrozba zvyšující se kriminality mládeže do 15 let. Město Nymburk tyto programy finančně podporuje a částečně na ně přispívá škola.

Cíle stanovené pro školní rok 2023/24:

- Intenzivní spolupráce třídních učitelů a ostatních vyučujících s pracovníky ŠPP
- Spolupráce vyučujících s asistenty pedagoga
- Pravidelné informativní porady všech pracovníků školy
- Zavedení preventivních programů na 1. stupeň ve spolupráci třídních učitelů a školní psycholožky (rozvoj kladných vztahů mezi žáky, bezpečné klima ve třídě)
- Spolupráce mezi žáky z rozdílného sociokulturního prostředí
- Zajistit bezpečné klima žákům ohroženým projevy rizikového chování
- Podporovat školní úspěšnost žáků ohrožených školním neúspěchem
- Zvýšit zájem pedagogů o problematiku prevence
- Zlepšit komunikaci mezi zákonnými zástupci a pedagogickými pracovníky
- Vyhledávat a monitorovat žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí a umožnit navázat spolupráci při pomoci s učením (nabídka doučování na škole, pomoc školní psycholožky)
- Podpora a pomoc žákům z cizojazyčného prostředí
- Zajistit programy prevence podle aktuální situace na škole – chování na sociálních sítích, užívání návykových látek (nikotinové výrobky), poruchy příjmu potravy

3. Charakteristika cílové skupiny

Cílovou skupinou, na kterou se zaměřuje náš preventivní program, jsou **žáci I. a II. stupně základní školy**. Jedná se o skupiny dětí ve věku od 6 do 15 let, ze specifických prostředí, různorodých zájmů, národnostních, zdravotních a sociálních odlišností.

Program je rozpracován do jednotlivých ročníků s přihlédnutím k věku dětí, odlišnostem a možnostem výuky.

Program na **I. stupni klade důraz na práci třídních učitelek**, které mohou využívat služeb školní psycholožky nejen při výchovných problémech jedinců, ale především v preventivním působení a nastavování pravidel chování.

Cíle na I. stupni:

- Správné hygienické návyky
- Zdravý životní styl
- Sestavení pravidel chování ve třídě a jejich důsledné dodržování

- Rozvoj komunikačních dovedností
- Dodržování pravidel slušného chování – poděkovat, poprosit
- Respektování odlišností mezi žáky
- Pravidla bezpečného chování na internetu
- Pomoc žákům a zákonným zástupcům v době distanční výuky
- Předcházet záškoláctví, včas informovat zákonné zástupce
- Preventivně působit v oblasti komunikace na internetu

Na **II. stupni probíhá realizace preventivního programu** v rámci učiva společenských a přírodovědných předmětů. Ve spolupráci s neziskovými a státními organizacemi se snažíme našim žákům tuto problematiku přiblížit a oddálit jejich kontakt s rizikovými projevy chování.

Cíle na II. stupni:

- Zdravý životní styl
- Bezpečné klima třídy
- Rozvoj kladných vztahů mezi žáky
- Prevence rizikových projevů chování – šikana, kyberšikana, netolismus, záškoláctví, xenofobie a rasismus, sebepoškozování, poruchy příjmu potravy, užívání návykových látek (e-cigarety), bezpečné chování v on line prostředí a na sociálních sítích
- Důsledné dodržování pravidel třídy
- Respektovat odlišnosti mezi žáky
- Pravidla bezpečného chování na internetu
- Pomoc žákům a zákonným zástupcům v době distanční výuky
- Předcházet záškoláctví, včas informovat zákonné zástupce
- Preventivně působit v oblasti komunikace na internetu, aktivitách na sociálních sítích

Cíle preventivního programu vychází také ze Školního vzdělávacího programu a jeho kompetencí.

4. Klíčové kompetence a preventivní program

Smyslem základní školy je vybavit žáky **klíčovými kompetencemi** – schopnostmi k učení a řešení problémů, kompetencemi komunikativními, sociálními a personálními, kompetencemi občanskými a pracovními. Naší snahou je učit žáky takovým znalostem a dovednostem, které budou dobře uplatnitelné

v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více činnostního učení se zaměřením na praxi. Rozvoj klíčových kompetencí podporuje nabídka exkurzí, výletů a návštěv kulturních pořadů.

K důležitým kompetencím, jež by měl MPP rozvíjet na naší škole, zejména patří:

Kompetence k učení:

- vést žáky k samostatnému vyhledávání, třídění, ověřování a logickému propojování informací v oblasti návykových látek
- využívat samostatné pozorování a porovnávání dostupných informací související s návykovými látkami
- kriticky hodnotit výsledky svého učení a vést o nich diskusi

Kompetence k řešení problémů:

- samostatně navrhnout a řešit problémy souvisejícími s životním rozhodnutím
- kriticky myslet a uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní:

- pracovat ve skupinách, vhodně komunikovat, respektovat názory druhých a vést diskusi na témata související s rozvojem osobnosti
- formulovat myšlenky ve vhodné mluvené, písemné i grafické formě
- vést žáky k samostatné či skupinové prezentaci prací, vlastnímu hodnocení a vhodnému reagování na hodnocení od ostatních, argumentaci a přijímání kritiky

Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracovat ve skupině, společně vytvářet pravidla práce
- vhodně komunikovat a spolupracovat na řešení problémů souvisejících se vztahy ve třídě
- posilovat sebedůvěru žáků, ale i jejich zodpovědnost za své činy

Kompetence občanské:

- respektovat přesvědčení druhých lidí, uznávat jejich vnitřní hodnoty a uvědomovat si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- dodržovat pravidla slušného chování během i mimo výuku (exkurze, výlety atd.)
- pochopit práva a povinnosti v souvislosti s podporou a ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

5. Evaluace programu za školní rok 2022/2023

Škola má vypracovaný Minimální preventivní program, který se zabývá projevy rizikového chování a snaží se jim účinně předcházet. Součástí preventivního programu jsou krizové scénáře, podle nichž učitelé mapují rizikové projevy chování žáků a postupují při jejich řešení.

Minimální preventivní program školy vychází ze strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT, obsahuje metodická doporučení a metodické pokyny v oblasti primární prevence rizikového chování schválená vedením MŠMT a řídí se následujícími zákony, vyhláškami a metodickými doporučeními:

Metodické dokumenty (doporučení a pokyny)

Obsahuje metodická doporučení a metodické pokyny v oblasti primární prevence rizikového chování schválená vedením MŠMT: Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28) a Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních.<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>

Program klade důraz na spolupráci mezi jednotlivými pedagogy i vzájemnou mezipředmětovou propojenost. Na naší škole jsou zpracovány krizové plány postupu v případě nestandardních situací. Vycházejí z metodických doporučení MŠMT a jsou dostupné všem zaměstnancům ve sborovně 1. a 2. stupně, u výchovné poradkyně a metodičky prevence a na webových stránkách školy. Každý zaměstnanec má povinnost se s nimi seznámit a postupovat dle pokynů uvedených v krizovém plánu. Všichni mají možnost kdykoli kontaktovat člena ŠPP a poradit se s ním při řešení problému. Vyučující často využívají možnost zapojit do práce se třídou školní psycholožku.

Na škole bylo založeno Školní pedagogické pracoviště ve složení výchovná poradkyně Mgr. Soukupová, metodička prevence Mgr. Brodská, speciální pedagožka Mgr. Tomková a školní psycholožka Mgr. Fialová. Společně koordinují přípravu pedagogických intervencí, zaměřují se na sledování dětí ohrožených školním neúspěchem a ze sociálně znevýhodněného prostředí. Třídní učitelů využívají především pomoc školní psycholožky při práci s třídním kolektivem a při prevenci nevhodného chování mezi žáky.

Na základě metodického doporučení musí všichni učitelé plnit preventivní program a témata prevence obsažená ve Školním vzdělávacím programu začlenit do svých učebních plánů. Tato témata přehledně zaznamenávají do tabulky, která je součástí minimálního preventivního programu. Podle přehledu se učitelé věnovali všem tématům (kromě syndromu CAN). Nejvíce se zaměřili na budování pozitivních vztahů ve třídě, následuje prevence šikany a kyberšikany, prevence rizikového chování v dopravě a bezpečné chování napříč všemi typy rizikového chování.

V evidenci rizikového chování ve třídě se nejvíce řešili opakující se neplnění školních povinností, nevhodné aktivity na sociálních sítích, skryté záškoláctví. V letošním školním roce se konalo 12 výchovných komisí.

V závažnějších nebo opakujících se případech byl na jednání výchovné komise přizván zástupce OSPOD Nymburk.

V příštím školním roce se třídní učitelé musí zaměřit na prevenci v těchto oblastech: rozvoj kladných vztahů mezi žáky, začleňování znevýhodněných spolužáků do třídního kolektivu, intenzivnější spolupráci a komunikaci se zákonnými zástupci a předcházet tak nedorozumění, neplnění školních povinností, znalost práv a povinností žáků, trestní odpovědnost, záškoláctví, zdravý životní styl a dále se věnovat rozvoji kladných vztahů mezi žáky.

Přehled aktivit

V rámci prevence rizikového chování proběhly tyto pořady a besedy:

Srpen	Metodik prevence	Sepsání kontraktu prevence s organizací Semiramis	
	Zaměstnanci ZŠ Tyršova	Umění dospět – komunity LGBT, pohlavní dozrávání u dětí a mládeže (Mp Edu – Mgr. Blažková)	Všichni PP a asistentky
Září	Metodik prevence, všichni PP	Vyplňování tabulky prevence	Všichni PP
	TU	Adaptační kurz 5. A	20 žáků
	TU	Adaptační kurz 7. B	26 žáků
Říjen	TU	Burza škol 9. ABCD - Volba povolání	100 žáků
	MP, TU	Beseda – trestní odpovědnost – 9. ABCD	100 žáků
	MP, TU	Revoluční vlak – následný program – 9. ABCD	100 žáků
	MP, TU	Program Semiramis – 6. C (Program na míru)	26 žáků
	MP, TU	Program Semiramis – 6. B (Program na míru)	23 žáků
Listopad	MP, TU	Program Semiramis – 6. A (Program na míru)	26 žáků
	MP, TU	Program Semiramis – 8. B (Žijeme online)	19 žáků
	MP, TU	Program Semiramis – 8. A (Já a ty)	25 žáků
	MP, TU	Program Semiramis – 9. B (Nebezpečné bezpečně?)	15 žáků
	MP, TU	Program Semiramis - 9. A (Na tělo)	20 žáků
	MP, TU	Program Semiramis – 7. B (Program na míru třídy)	24 žáci
	MP, TU	Program Semiramis – 9. C (Na tělo)	23 žáci
	MP, TU	Program Semiramis – 9. D (Na tělo)	22 žáci
	MP, TU	Změny v životě – 4. A	28 žáků
	MP, TU	Změny v životě – 5. A	22 žáci
	MP, TU	Změny v životě – 5. B	24 žáci
	MP, TU	Změny v životě – 5. C	22 žáci

	MP, TU	Změny v životě – 4. B	28 žáků
	MP, TU	Beseda o první pomoci – 6. B, 7. AB, 8. AC, 9. AD	170 žáků
Prosinec	MP, TU	Program Semiramis – 5. A (Vyplováme)	22 žáků
	MP, TU	Změny v životě - 8. C	25 žáků
	MP, TU	Změny v životě - 8. A	25 žáků
	MP, TU	Dospívám v ženu – dívky 6. ABC	35 žákyň
	MP, TU	Dospívám v muže – chlapci 7. ABC	43 chlapců
	MP, TU	Program Semiramis – 5. B (Vyplováme)	21 žák
	MP, TU	Program Semiramis – 5. C (Vyplováme)	18 žáků
Leden	MP, TU	Program Semiramis – 7. C (Program na míru třídy)	20 žáků
	MP, TU	Program Semiramis – 8. C (Nemůžu žít bez...)	21 žák
	MP, TU	Změny v životě – 9. A	24 žáci
	MP, TU	Změny v životě – 9. B	18 žáků
	MP, TU	Změny v životě - 9. C	24 žáci
Únor	MP, TU	Program Semiramis – 8. B (Nemůžu žít bez...)	23 žáků
	MP, TU	Program Semiramis – 8. A (Nemůžu žít bez...)	23 žáků
	MP, TU	Beseda – prevence tabákových výrobků (nikotinové sáčky) – 6. A	27 žáků
	MP, TU	Beseda – prevence tabákových výrobků (nikotinové sáčky) – 6. B	27 žáků
	MP, TU	Beseda – prevence tabákových výrobků (nikotinové sáčky) – 6. C	27 žáků
	MP, TU	Beseda – prevence tabákových výrobků (nikotinové sáčky) – 8. A	25 žáků
	MP, TU	Beseda – prevence tabákových výrobků (nikotinové sáčky) – 7. C	27 žáků
	MP, TU	Beseda – prevence tabákových výrobků (nikotinové sáčky) – 8. C	25 žáků
Březen	MP, TU	Program Semiramis – 7. A (Když se někdo topí)	21 žák
	MP, TU	Program Semiramis – 7. B (Když se někdo topí)	18 žáků
	MP, TU	Program Semiramis – 6. B (Táhneme za jeden provaz)	24 žáků
	MP, TU	Program Semiramis – 6. C (Táhneme za jeden provaz)	24 žáků
	MP, TU	Program Semiramis – 6. A (Táhneme za jeden provaz)	24 žáků
	MP, TU	Program Semiramis – 9. C (Nemůžu žít bez...)	20 žáků
Duben	MP, TU	Program Semiramis – 7. A (Uvolněte se prosím)	25 žáků
	MP, TU	Program Semiramis – 7. B (Já mezi lidmi)	24 žáků
	MP, TU	Program Semiramis – 7. C (Nemůžu žít bez...)	27 žáků
	MP, TU	Program Semiramis – 8. C (Já a ty)	21 žák

	MP, TU	Internetová bezpečnost – DiGiDay 6. B	26 žáků
	MP, TU	Internetová bezpečnost – DiGiDay 9. A	24 žáci
Květen	MP, TU	Preventivní program – Lodě na Labi 6. B	26 žáků
	MP, TU	Preventivní program – Lodě na Labi 6. A	27 žáků
	MP	Schůzka metodiků prevence	
	MP	DVPP – Fungování ŠPP	
	MP, TU	Program Semiramis – 9. A	23 žáci
	MP, TU	Program Semiramis – 9. B	15 žáků
Červen	MP	Zpracování statistiky - https://www.preventivni-aktivita.cz	
	MP, TU	Projekt 15+ - trestní odpovědnost (Městská policie) – 9. A	24 žáci
	MP, TU	Projekt 15+ - trestní odpovědnost (Městská policie) – 9. B	16 žáků
	MP, TU	Projekt 15+ - trestní odpovědnost (Městská policie) – 9. C	22 žáci
	MP, TU	Projekt 15+ - trestní odpovědnost (Městská policie) – 9. D	23 žáci
	MP	Nizkoprahový klub v Nymburce - informace	350 žáků
	TU	Závěrečné zprávy a hodnocení prevence	
	metodik prevence	Závěrečné zprávy a hodnocení prevence	

Mezi osvědčené organizace, které se zaměřují na prevenci rizikového chování napříč typy rizikového chování, patří Semiramis. Na naší škole se ho účastní všichni žáci od 5. do 9. ročníku. V oblasti dospívání pravidelně využíváme služeb organizace MP Education, která se zaměřuje na různé oblasti rizikového chování. V rámci trestní odpovědnosti se konala beseda s pracovníkem Věznice v Jiřicích a také s vězněm, který žákům 9. ročníku sdělil svůj příběh o tom, proč se do vězení dostal. Na základě doporučení metodiků prevence jsme pozvali na besedu o nikotinových výrobcích, především nikotinových sáčkích, Romana Tylše. Jeho autentické zážitky, přesvědčivé argumenty doplněné statistickými údaji na děti zapůsobily a besedu hodnotily velice kladně a účinně.

Dlouhodobě využívám pro prevenci o změnách v životě a dospívání organizaci MP Education. Pro žáky 1. stupně (4. - 5. třídy) byla určena beseda o zdravém životním stylu, stravování, prožitcích a stresových situacích. Pro žáky 6. a 7. tříd byly určeny programy o dospívání, kterých se účastní dívky 6. ročníku a poté chlapci 7. ročníku. V 8. a 9. ročnících se věnovali problematice sebepoznání, porozumění emocí a jejich prožívání, zvládání stresových situací a zodpovědnosti při rozhodování.

Dlouhodobě také spolupracujeme s Městskou policií v Nymburce, která pravidelně pořádá besedy pro žáky 9. ročníku – Projekt 15+ o trestní odpovědnosti.

V rámci budování kladných vztahů ve třídě a spolupráce se velmi osvědčily i výjezdy tříd na lyžařský kurz, školy v přírodě a velmi přitažlivá aktivita – závody dračích lodí. Těchto aktivit se letos účastnilo mnoho tříd.

Na příští školní rok se chceme opět zaměřit na budování kladných vztahů ve třídách a také zdravý životní styl, zejména v oblasti stravování.

Již několik let probíhá sběr dat v oblasti prevence prostřednictvím Systému výkaznictví mapujícího situaci prevence rizikového chování na školách ve Středočeském kraji. Do tohoto způsobu hodnocení se pravidelně zapojují. Výsledky jsou k dispozici na webových stránkách <https://www.preventivni-aktivita.cz>.

6. Propagace preventivního programu

Program se opírá o vzájemnou spolupráci pracovníků ŠPP s třídními učiteli a dalšími pracovníky školy, kteří se podílejí na jeho tvorbě a také na realizaci. Všichni zaměstnanci mají povinnost seznámit se preventivním programem a pracovat v součinnosti s pracovníky ŠPP.

Metodik prevence, výchovná poradkyně a školní psycholožka s pomocí třídních učitelů mapují situaci v oblasti rizikových jevů pomocí dotazníků, anket a prostřednictvím sociálních her a komunikace s dětmi. Informace jsou sdělovány vedení školy, třídním učitelům a rodičům. V závažnějších případech je informován celý pedagogický sbor.

O jednotlivých akcích a projektech jsou rodiče informováni prostřednictvím elektronických žákovských knížek žáků a na webových stránkách školy.

Preventivní program je součástí dokumentace školy a vychází z ŠVP školy a řídí se aktuálními potřebami nebo situacemi, které v této oblasti nastanou.

Informace pro rodiče

Informace na webových stránkách školy a prostřednictvím systému Bakaláři.

Možnost individuálních konzultací s členy ŠPP dle dohody (emailové adresy na webu školy).

Informace na třídních schůzkách.

Instalace nástěnky.

Informační letáky a brožury.

Konzultační hodiny učitelů, výchovné poradkyně, pracovníků ŠPP.

7. Metody při realizaci programu v roce 2023/2024

Minimální preventivní program se **řídí Školním vzdělávacím programem, Školním řádem** (opatření proti záškoláctví, zneužívání návykových látek, dalším rizikovým jevům – šikaně a kyberšikaně).

Součástí MPP jsou krizové plány, které jasně a přehledně instruují pedagogické pracovníky, jak postupovat při řešení projevů rizikového chování. Všichni pedagogičtí pracovníci mají povinnost se s nimi seznámit, řídit se jimi a v případě nutnosti vyhledat pomoc metodika prevence, výchovné poradkyně a školní psycholožky.

Metodik prevence se během školního roku účastní speciálních vzdělávacích programů a poznatky předává pedagogickým pracovníkům na pedagogických radách a informativních schůzkách. Pravidelně spolupracuje s členy ŠPP, informují se navzájem o stávajících výchovných a vzdělávacích problémech žáků a hledají co nejlepší možnosti při jejich řešení.

Všichni vyučující se podílejí na tvorbě MPP tím, že si do výuky začleňují témata týkající se prevence a mohou využívat i nabídek různých organizací, které se problematikou prevence zabývají. Třídní učitel si sám vybere, kterou problematiku potřebuje ve své třídě probrat, i když jednorázová akce většinou není konečný způsob řešení. S třídními kolektivy se musí pracovat neustále v každodenním kontaktu s dětmi, komunikovat s nimi, sledovat dění ve třídě a včas řešit případné konflikty. Velmi se nám osvědčila spolupráce třídních učitelů a školní psycholožky, která aktivně přispívá k upevňování kladných vztahů ve třídě.

Během školního roku pořádáme preventivní besedy pro žáky ve spolupráci s různými organizacemi. Žáci 8. a 9. ročníků jsou informováni příslušníkem Policie ČR o trestní odpovědnosti a připravují se na budoucí povolání za aktivní pomoci Úřadu práce v Nymburce a výchovného poradce.

8. Realizace preventivního programu ve výuce

TŘ.	PŘEDMĚT	TÉMA	METODA	VYUČUJÍCÍ
I. ABC	ČaJS, TV	Kde bydlím, cesta do školy – nechodím s cizími osobami, komunikace s neznámým člověkem Třídní pravidla – právo na bezpečí, bezpečné klima třídy Chování za mimořádných situací	Rozhovor, modelové situace, kreslení	Mgr. Hana Kotasová Kristýna Krátká Mgr. Naděžda Skalická
		Moje rodina – máme se rádi, pomáháme si, vztahy v rodině, bezpečí a pomoc Škodlivé návyky, šikana	Beseda, malování	
		Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	Praktická cvičení a nácvik	
		Zdravá výživa – vyvážená strava	Kreslení, koláž, ochutnávka ovoce	
		Naše tělo ve zdraví a nemoci – pohyb, sport, péče o nemocné lidi, nemocnice a jiná zařízení zaměřená na prevenci drog a alkoholu	Rozhovor, skupinová práce, praktická cvičení	
		Kdy voláme o pomoc – tel. č. 155, 158, 150, 112 - nemoc, opilý člověk, stříkačky atd.	Praktický nácvik (modelové situace)	
		O čem se nebojím promluvit s dospělým -	Beseda (video)	

		šikana, drogy		
		Koníčky a zájmy - prevence před špatným vlivem okolí	Kreslení, rozhovor	
II. ABC	ČJ, ČaJS, Tv	Škola – bezpečná cesta do školy, vhodné chování, komunikace s neznámým člověkem, osobní bezpečí	nákres mapky modelové situace rozhovor, praktický nácvik film	Mgr. Pavla Janků Mgr. Ivana Řeháková Mgr. Kamila Vopařilová
		U nás doma předkové, rodina, vztahy v rodině, řešení náročných životních situací rodinné oslavy – nebezpečí alkoholu osobní bezpečí doma i venku práce a volný čas, práva a povinnosti	modelové situace rozhovor skupinová práce kreslení	
		Domov – naše vlast Zdravotnická zařízení, IZS, zařízení pro osoby v nouzi	rozhovor	
		Podzim – bezpečný sběr lesních plodů, bezpečnost při sportování Nebezpečí v lese a na horách Drogy a jiné škodliviny – sport X drogy	práce ve skupinách práce s knihou modelové situace	
		Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	Kreslení Praktická cvičení	
		Pravidla bezpečnosti a slušného chování v hodinách TV – prevence rizikového chování, úrazů atd. Spolupráce, kooperace, respektování se a vlastní organizace při domluvených pravidlech a činnostech.		Mgr. Romana Jakešová
		Počítač: chci se něco dozvědět o drogách a alkoholu – využití netu	praktická cvičení	
		Svět sdělovacích prostředků – poučení, zábava, zprávy, reklamy, výběr programu	Praktická cvičení Modelové situace Skupinová práce	
		Finanční gramotnost Placení, účet, jak na ložit s volnými prostředky, kde získat chybějící prostředky	Rozhovor Hra Modelové situace	
		Právo na bezpečí – šikana, Linka bezpečí, práva dětí	modelové situace	
		Naše tělo ve zdraví a nemoci – funkce jednotlivých soustav, důležitá telefonní čísla, pobyt ve zdravotnickém zařízení, zdravá výživa, drogy, sport a pohyb, Zdravý způsob života a péče o zdraví První pomoc Chování za mimořádných situací	skupinová práce, modelové situace tvorba jídelníčku beseda praktické činnosti video	
III. ABC	ČaJS	Pravidla slušného chování – klima třídy. Dokážeme se dohodnout.	brainstorming, modelová situace, scénky	Mgr. Pavlína Kopečková, Mgr. Martina Marková Mgr. Alena Kurková
		Bezpečná cesta do školy- nejdu nikam s cizími lidmi, ani si od nich nic neberu. Důležitá telefonní čísla – 150,155,158, linka bezpečí. Předcházení nebezpečným životním situacím.	modelová situace, beseda rozhovor, diskusní fórum, praktický nácvik	

		Využití volného času - co nás baví.	rozhovor, skupinová práce	
		Nebezpečný cizí člověk – chráníme své osobní údaje	rozhovor, modelové situace, diskuse	
		Některé nápady musíme odmítnout – záškoláctví.	rozhovor, praktický nácvik	
		I spory lze řešit. Přispěju k lepšímu soužití v rodině.	modelové situace, scénky	
		Učíme se spořit a vyjít s penězi.	rozhovor, modelová situace	
		Pechujeme o své zdraví-jíme zdravě, cvičíme, sportujeme. ABC ochrany zdraví. Beseda s lékařem.	rozhovor, beseda, kresba modelové situace	
		Čísla tísňového volání, linka bezpečí.	rozhovor, scénky	
			beseda	
	Čj	Respektování odlišností druhých (články: První den školy, Nový žák, Paní učitelka) Sloh: Příběh nevidomé dívky Telefonický rozhovor – zásady bezpečnosti	řízený rozhovor, diskuse	Mgr. Pavlína Kopečková, Mgr. Martina Marková Mgr. Alena Kurková
		Nuda v Pěti psech – smysluplné trávení volného času Bezpečná cesta – Princezna Koloběžka na křižovatce	rozhovor	
		Kamarád – jaký by měl být kamarád Bráskové – zdravé vztahy v rodině	Řízený rozhovor, diskuse	
		Kapitola: „Chceme být zdraví“ Nekouříme a nejsme v zakouřeném prostředí. Návykové látky a zdraví.	rozhovor, film	
	Tv	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	rozhovor	Mgr. Tamara Vicharová, Mgr. Alena Kurková
	Aj	The school party – problematika přátelství Food and drink – zdravé a nezdravé potraviny	scénky, rozhovor, práce s textem	Mgr. Jana Fišerová, Mgr. Darina Ouředníková Mgr. Hana Šídová, Mgr. Jan Jeřábek, Mgr. Pavla
IV. AB	ČaJS	Poznáváme člověka - lidské tělo	práce s knihou	
		Pravidla slušného chování, základní lidská práva	modelové situace praktický nácvik	
		Porozumění odlišnostem, současné problémy v soužití lidí. Pomoc, tolerance, solidarita.	rozhovor	
		Práva menšin, sociální problémy, svoboda vyznání, rozlišování faktů a názorů, manipulativní formulace	brainstorming	
	Čj	Pravidla chování – společné vytváření pravidel	skupinová práce	
		Zájmy a záliby – poznávám sám sebe i kamarády	sociální hra	
		Konflikt a jeho řešení	modelové situace	
		Lidé odlišných národností, zájmové činnosti –smysluplné trávení volného času	rozhovor, vypravování	
		„Chatování“ bezpečnost práce na PC	Praktický nácvik	
		Volný čas, přihláška (ochrana osobních údajů)		
		Omluva, manipulace (vypravování), prosba	dramatizace	
		Svět cizinců v našich podmínkách, bariéry a jejich odstraňování v soužití s cizinci, národnostní menšiny u nás	práce s knihou brainstorming	
		Citový život člověka, pocit v případě nesnáz,	práce s textem,	

		žádáme o radu, spolupráce	rozhovor, situační hry	
		Řešení problémů (posmívání se), kde hledat pomoc, trávení volného času, šikana vypravování	vypravování	
		Kouření – nebezpečí návykových látek, zdravý životní styl	kreslení	
		Rozvod v rodině	vypravování	
		Svět sluchově postižených, znakový jazyk, pomoc sluch. postiženým,	beseda	
		Trestný čin	práce s textem, vyhledávání, statistika	
			řešení problémů	
	Pč	Zdravá výživa, sestavení zdravého jídelníčku Pravidla bezpečnosti a slušného chování v hodinách Pč. Práce ve skupinách, vzájemná tolerance Základy společenského chování, pravidla stolování.		
	Tv	Drogy a jiné škodliviny – drogy X sport, hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech. Poskytnutí první pomoci Pravidla bezpečnosti a slušného chování v hodinách TV – prevence rizikového chování, úrazů atd. Ochrana vlastního zdraví i zdraví ostatních. Správná životospráva, hygiena a aktivní život	praktický nácvik diskuse	
	IKT	Pravidla bezpečnosti a slušného chování v hodinách IKT, vhodná komunikace a spolupráce, prevence kyberšikany	diskuse, praktická práce na PC	
	Aj	Postavení rodiny ve společnosti – její nový obraz	popis rodiny	Mgr. Monika Hamplová, Mgr. Jana Fišerová
	Vv	Reklamní plakát podporující zdravý životní styl	výtvarná technika	
V. AB	ČaJS	Zdravý způsob života a péče o zdraví	tvorba jídelníčku, živiny pro život	Velechovský
		Tvorba pravidel chování	brainstorming	Velechovský
		Reklamní kampaň na zdravý/nezdravý životní styl – porovnání.	výtvarná technika, základy vyhledávání informací, základy práce s umělou inteligencí	Velechovský
V. A	Třídní práce	Well-being v třídním kolektivu	Sport, hry a další společné aktivity	Velechovský
		Poskytnutí první pomoci	beseda, praktický nácvik	
	Čj	Postižení lidé ve společnosti	beseda	
		Sebepojetí; já a prohra; já a drogy, já a postižení...	zamyšlení, textové zpracování	Mgr. Darina Ouředníková Mgr. Hana Šídová
		Rozvíjení snášenlivosti při práci ve skupinách		Mgr. Hana Šídová
	M	Pravidla při skupinových pracích a respektování se navzájem. Práce s tabulkami a grafy s využitím této problematiky	Praktická práce, řešení úloh	Mgr. Dagmar Tanglová
	Tv	Drogy a jiné škodliviny – sport x drogy	praktický nácvik	Mgr. Tamara Vicharová

		Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech		
		Kooperace a spolupráce v pohybových aktivitách.	rozvoj slovní zásoby a volných vlastností.	
		Pravidla bezpečnosti a slušného chování v hodinách Tv, komunikace a spolupráce. Ochrana vlastního zdraví i zdraví ostatních. Správná životospráva, hygiena a aktivní život. Požádání o pomoc a její poskytnutí.	rozvoj slovní zásoby a volných vlastností.	
	AJ	Birthday, birthday party, friends	Slovní zásoba, vlastnosti kamarádů	Mgr. Darina Ouředníková, Mgr. Jana Fišerová Dýčková
	IKT	Pravidla bezpečnosti a slušného chování v hodinách IKT, vhodná komunikace a spolupráce, prevence kyberšikany, využívání technologií v běžném životě.	Diskuze, filmový dokument, výklad. Diskuse a praktické zkoušení vhodných aplikací. Skupinové práce.	
	Vv, Pč	Hygiena a bezpečnost práce při hodině Vv a Pč		
VI. ABC	Vv	Hygiena a bezpečnost při hodině Vv Plakát proti kouření a ostatním návykovým látkám Reklamní plakát podporující zdravý životní styl	výtvarná technika	
	ORV	Prevence zneužívání návykových látek (Ne)budu jíst, (Ne)konečná úleva, (Ne)usmiřitelní rodiče, (Ne)viditelní rodiče Volání na tísňovou linku	rozhovor, diskuse	Mgr. Petra Brodská
		Mezilidské vztahy – škola, rodina, Možnosti řešení konfliktů v mezilidských vztazích, Zdravý způsob života a péče o zdraví – návykové látky	Scénky, modelové situace, diskuse	Mgr. Monika Hamplová. Mgr. Šárka Dýčková
		Zásady první pomoci- zdravotní sestra nebo studentky SZŠ Beseda s příslušníkem PČR	beseda	
		Bezpečné používání internetu a sociálních sítí, prevence kyberšikany a kybergroomingu	skupinová práce, individuální práce, diskuse	
	Tv	Drogy a jiné škodliviny – sport versus drogy	sportovní aktivity, prevence a vysvětlování.	Mgr. Romana Jakešová, Mgr. Tamara Vichera
		Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – prevence rizikového chování	Obhájení vlastního názoru. Hraní různých rolí.	
		Pravidla bezpečnosti a slušného chování v hodinách TV – prevence rizikového chování, úrazů atd.	Diskuse, frontální výuka, skupinové práce, praktická práce. Obhájení vlastního názoru. Hraní různých rolí. Obhájení vlastního názoru. Hraní různých rolí.	
		Ochrana vlastního zdraví i zdraví ostatních	Skupinové i individuální práce, praktická práce,	

			respektování domluvených pravidel.	
		Správná životospráva, hygiena a aktivní život	skupinové práce, praktická práce. Obhájení vlastního názoru. Hraní různých rolí.	
		Požádání o pomoc a její poskytnutí	respektování domluvených pravidel.	
	Pč	Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie Léčivé rostliny, léčivé účinky rostlin, rostliny a zdraví člověka	práce s atlasem rostlin	
	Čj	Literatura ve volném čase dětí – motivace k četbě	Mimočítanková četba	Mgr. Petra Brodská, Mgr. Monika Hamplová
		Postižení a jejich začlenění ve společnosti – rozhovor o tom, jak dnešní společnost vnímá postižené	ukázky z textu	
		Přátelství a kamarádství, vliv party, (Ne)končící obavy, (Ne)vím, jak dál	četba, rozhovor nad komiksem	
		Postavení jedince ve společnosti, jeho práva a povinnosti, sociální role jedince – rozbor textu		
	Aj	Mezilidské vztahy Rozdílnosti kultur, cizinec u nás a my jako cizinci. Postavení rodiny ve společnosti – její nový obraz	tvorba vlastního textu popis rodiny diskuse	Mgr. Monika Hamplová, Mgr. Klára Svobodová
	M	Slovní úlohy, tabulky, grafy, diagramy s tematikou rozvíjení snášenlivosti v multikulturním světě Zdravý způsob života, zdravý jídelníček, rizika ohrožující zdraví: početní výkony s kg, Kč, desetinnými čísly		
	IKT	Kyberšikana a problematika sociálních sítí Odcizení identity + bezpečnost při seznamování	Diskuze, filmový dokument, výklad. Diskuse a praktické zkoušení vhodných aplikací. Skupinové práce.	
	PŘ	Bezpečnost a hygiena práce v Zelené laboratoři – prevence rizikového chování.		Mgr. Romana Jakešová
		Pravidla při skupinových pracích (vzájemná tolerance)	skupinová práce diskuse	
		Vlastní hodnocení a přijímání kritiky		
	Z	Odlišnost a tolerance k národnostním menšinám a náboženství	diskuse	
		Pravidla při skupinových pracích (vzájemná tolerance)	diskuse praktická část	
	D	Odlišnost a tolerance k národnostním menšinám a náboženství	diskuse	
VII. ABC	ORV	Pravidla při skupinových pracích (vzájemná tolerance)	praktické ukázky, scénky, modelové situace, rozhovor	Mgr. Petra Brodská Mgr. Ludmila Pekárková
		Nebezpečí internetu a sociálních sítích	video projekce a následná diskuse	
		Tolerance k národnostním menšinám	modelové situace	
		Pravidla slušného chování	modelové situace	

		Práva a povinnosti občanů	rozhovor, sestavování žebříčku	
	D	Tolerance k národnostním menšinám	diskuse, filmový dokument	Mgr. Ludmila Pekárková
		Práva a povinnosti lidí žijících v poddanství ve středověku vs. život dnes	scénky, diskuse, filmový dokument	
	NJ	Tolerance a respektování občanů německy mluvících zemí	popis života v něm. mluvících zemích – video, výklad	Mgr. Ludmila Pekárková, Mgr. Šárka Dýčková
	Př	Pravidla slušného chování v Zelené laboratoři – prevence rizikového chování.		
		Pravidla při skupinových pracích (vzájemná tolerance)	skupinová práce diskuse	Mgr. Jana Fišerová, Mgr. Tamara Vicherová
		Vlastní hodnocení a přijímání kritiky		
	Pč	Zásady slušného chování při stolování, zásady první pomoci, prevence omamných látek.		Mgr. Jana Fišerová, Mgr. Tamara Vicherová
		Pravidla při skupinových pracích a respektování se navzájem.	Diskuse, praktická práce	
		Vlastní hodnocení i přijímání kritiky od ostatních (referáty, prezentace, testy atd.).	obhájení vlastního názoru	
		Skupinové práce na zadané téma (např. tvorba nového druhu atd.).	Skupinová práce	
		Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužívání. Léčivé rostliny - účinky	Diskuse	
	Tv	Pravidla bezpečnosti a slušného chování v hodinách TV – prevence rizikového chování.	Frontální výuka, diskuse, vlastní příklad, průběžné chování v hodinách	Mgr. Romana Jakešová, Mgr. Tamara Vicherová
		Spolupráce, kooperace, respektování se a vlastní organizace při domluvených pravidlech a činnostech.		
		Ochrana vlastního zdraví i zdraví ostatních.		
		Požádání o pomoc a její poskytnutí.		
		Správná životospráva, hygiena a aktivní život.	diskuse	
		Drogy a jiné škodliviny – sport X drogy		
	Aj	Omluva, prosba, žádost – zásady slušného chování	četba, dramatizace ve třídě	Mgr. Monika Hamplová, Mgr. Jana Fišerová, Mgr. Svobodová, Mgr. Hana Šídová
		Denní návyky, Jídlo, Pítí – zdravý způsob života	diskuse	Mgr. Hana Šídová
		Sport, Volný čas – mezilidské vztahy, kamarádství	četba, rozhovor	Mgr. Hana Šídová
	IKT	Kyberšikana a problematika sociálních sítí. Odcizení identity + bezpečnost při seznamování. Pravidla bezpečnosti a slušného chování v hodinách IKT, vhodná komunikace a spolupráce, prevence kyberšikany, využívání technologií v běžném životě.	Diskuze, filmový dokument, výklad. Diskuse a praktické zkoušení vhodných aplikací. Skupinové práce.	
	M	Pravidla při skupinových pracích a respektování se navzájem. Práce s tabulkami a grafy s využitím této problematiky	Praktická práce, řešení úloh	Ing. Jaroslava Semecká Mgr. Veronika Přib Bečanová
	RJ	Zásady slušného chování ve třídě, škole, na veřejnosti, při zájmové činnosti	rozhovor, modelové situace, četba	
	ČJ	Vlastní hodnocení své práce, práce a znalosti	praktická práce,	Mgr. Petra Brodská

		spolužáků (přijímání kritiky)	video projekce a následná diskuse	
		Práce a spolupráce ve skupinách (sestavování říkanek, blahopřání, básniček)	praxe při skupinové práci	Mgr. Darina Ouředníková
		Odlišností, tolerance a respekt k lidem jiných kultur	beseda, film	Mgr. Monika Hamplová
		Mezilidské vztahy: rozdíl pojmů přátelství a kamarádství	vypravování, modelové situace	
	Hv	Rizika užívání návykových látek na příkladech umělců	diskuze, film	
		Zdravé sebepojetí a sebepoznání v písničkách	projekce hudebních klipů	
	Z	Odlišností, tolerance a respekt k lidem jiných kultur	diskuze	
		Vlastní hodnocení své práce, práce a znalosti spolužáků (přijímání kritiky)	praktická práce	
		Pravidla při skupinových pracích a respektování se navzájem.	praktická práce	
VIII. ABC	ORV	Základní lidská práva, práva dětí, šikana, diskriminace	beseda, film, plakát	
		Tolerance k národnostním menšinám	modelové situace	
		Druhy a postihy protiprávního jednání	příklady z praxe	
		Pravidla slušného chování	scénky a modelové situace	
		Rozvoj kladných morálních vlastností, sebepoznání	modelové situace	
		Prevence sexuálně přenosných chorob, odpovědné chování	diskuze, modelové situace	
	Čj	Rozvoj morálních vlastností	práce s textem	Markéta Ševcová
		Odpor proti tyranii a nesvobodě	diskuze	Markéta Ševcová
	Rj	Zásady slušného chování ve třídě, škole, na veřejnosti, při zájmové činnosti	rozhovor, modelové situace, četba	
		Vlastní hodnocení své práce, práce a znalosti spolužáků (přijímání kritiky)	praktická práce	
		Odlišností, tolerance a respekt k lidem jiných kultur	beseda, film	
		Práce a spolupráce ve skupinách (sestavování říkanek, blahopřání, básniček)	praxe při skupinové práci	
		Omluva, prosba, žádost	práce s textem, praktické ukázky	
	D	Odlišností, tolerance a respekt k lidem jiných kultur	Výklad, práce s textem	Markéta Ševcová
	NJ	Tolerance a respekt lidí německy mluvících zemí	práce s textem, historické ukázky	Mgr. Ludmila Pekárková
	TV	Pravidla bezpečnosti a slušného chování v hodinách TV – prevence rizikového chování	Frontální výuka, diskuse, vlastní příklad, průběžné chování v hodinách	Mgr. Romana Jakešová
		Spolupráce, kooperace, respektování se a vlastní organizace při domluvených pravidlech a činnostech.		
		Ochrana vlastního zdraví i zdraví ostatních.	diskuze	
	Př	Bezpečnost a hygiena práce v Zelené laboratoři – prevence rizikového chování. Pravidla při skupinových pracích a respektování se navzájem. Tolerance k národnostním menšinám i jiným odlišnostem mezi žáky	Diskuse, frontální výuka, skupinové práce, praktická práce. Obhájení vlastního názoru	Mgr. Romana Jakešová

		Vlastní hodnocení i přijímání kritiky od ostatních (referáty, prezentace, testy atd.).		
	Ch	Bezpečnost a hygiena práce v učebně chemie – prevence rizikového chování. Pravidla při skupinových a laboratorních pracích a respektování se navzájem. Ochrana vlastního zdraví a zdraví ostatních – nebezpečné chemické látky	Diskuze, frontální výuka, skupinová práce, praktické úlohy, prezentace	Mgr. Dagmar Tanglová
	Hv	Rizika užívání návykových látek na příkladech umělců	diskuze	
	Z	Odlíšností, tolerance a respekt k lidem jiných kultur	diskuze	
		Vlastní hodnocení své práce, práce a znalosti spolužáků (přijímání kritiky)	praktická práce	
		Pravidla při skupinových pracích a respektování se navzájem.	praktická práce	
	M	Pravidla při skupinových pracích a respektování se navzájem. Práce s tabulkami a grafy s využitím této problematiky.	Praktická práce, řešení úloh	Mgr. Veronika Příb Bečanová Mgr. Dagmar Tanglová Mgr. Ivana Blažičková
IX. ABC	Čj	Rozvoj kladných morálních vlastností	hodnotový žebříček, diskuse	
		Příklady rasové nesnášenlivosti	literární a filmové ukázky	
	D	Rozvíjení snášenlivosti v multikulturním světě	příklady z literatury a historie	
		Rasová diskriminace, vztahy dospívajících	porušování zákona, prezentace	Mgr. Ludmila Pekárková
		Rasová diskriminace, holocaust	film	Mgr. Ludmila Pekárková
		Lidská setkání	ukázky z knih	
		Výchova k demokracii, volební systémy	rozhovor	
		Porušování lidských práv za 2. sv. války	příklady pamětníků	Mgr. Ludmila Pekárková
	TV	Pravidla bezpečnosti a slušného chování v hodinách Tv	Diskuse, frontální výuka, skupinové práce, praktická práce. Obhájení vlastního názoru. Hraní různých rolí.	Mgr. Romana Jakešová
		Spolupráce, kooperace, respektování se a vlastní organizace při domluvených pravidlech	Obhájení vlastního názoru. Hraní různých rolí.	
		Ochrana vlastního zdraví i zdraví ostatních	Skupinové i individuální práce, praktická práce, respektování domluvených pravidel.	
		Drogy a jiné škodliviny – sport X drogy	diskuse	
	ORV	Různé stránky lidského života Cítový život člověka Systém osobních hodnot	scénky modelové situace	Mgr. Jana Fišerová
		Zvládání neúspěchů Konzumní způsob života- hodnotový žebříček	hodnotový žebříček	
		Prevence a zodpovědnost za své chování	seznámení	

		Drogy a zákon Bezpečné sexuální chování	s trestním zákoníkem	
	Z	Zemědělství světa – návykové látky Vlastní hodnocení své práce, práce a znalosti spolužáků (přijímání kritiky) Pravidla při skupinových pracích a respektování se navzájem. Tolerance k národnostním menšinám	přehledy, tabulky	
	ČaSP	Cesta k sebepoznání Volba profesní orientace – sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi, využívání poradenských služeb.	prezentace, přehledy, práce s PC	Mgr. Petra Brodská
	Tv	Pravidla bezpečnosti a slušného chování v hodinách TV – prevence rizikového chování.		
		Spolupráce, kooperace, respektování se a vlastní organizace při domluvených pravidlech a činnostech.		
		Ochrana vlastního zdraví i zdraví ostatních.		
		Drogy a jiné škodliviny – sport versus drogy.	diskuze	
	Ch	Alkoholické nápoje a lidský organismus – alkohol jako návyková látka, pojmy opilost, tolerance, abstinenci příznaky, posouzení negativních účinků na lidský organismus	diskuze	Mgr. Dagmar Tanglová
		Alkaloidy – negativní a pozitivní význam alkaloidů, vlastnosti nikotinu, účinek nikotinu na lidský organismus, souvislost mezi kouřením a vznikem závislosti	prezentace žáků	Mgr. Dagmar Tanglová
		Drogy – celosvětový problém současnosti, společensky akceptované drogy a závislost na nich, měkké a tvrdé drogy – příklady, účinky na člověka, nebezpečí	diskuze, prezentace	Mgr. Dagmar Tanglová
		Doping ve sportu, příčiny, boj proti doping, základní zneužívané látky, hlavní rizika dopingu, důvody proč se ho vyvarovat	diskuze, prezentace	Mgr. Dagmar Tanglová
	Aj	Rizikové chování ve škole, šikana	četba, diskuze	Mgr. Eva Skořepová, Mgr. Klára Svobodová
		Profesní orientace – sebepoznávání, volba povolání	slovní zásoba nácvik interview dramatizace	
	Rj	Zásady slušného chování ve třídě, škole, na veřejnosti, při zájmové činnosti	rozhovor, modelové situace, četba	
		Vlastní hodnocení své práce, práce a znalosti spolužáků (přijímání kritiky)	praktická práce	
		Odlišnosti, tolerance a respekt k lidem jiných kultur	beseda, film	
		Práce a spolupráce ve skupinách (sestavování říkanek, blahopřání, básniček)	praxe při skupinové práce	
		Omluva, prosba, žádost	práce s textem, praktické ukázky	
	Nj	Zásady zdravého životního stylu, péče o tělo, správný režim dne, ochrana přírody	práce s textem, projekt „Mein Lebensstil“	Mgr. Ludmila Pekárková
	Př	Ochrana přírody u nás i ve světě.	Diskuze, frontální	Mgr. Jana Fišerová

			výuka, skupinové práce, vyhledávání informací, problémová výuka, obhajování vlastního názoru a respektování jiných názorů.	Mgr. Romana Jakešová Mgr. Tamara Vicharová
	Hv	Rizika užívání návykových látek na příkladech umělců		
	Fy	Mýty a fakta o jaderné energii, zodpovědné chování společnosti		Ing. Jaroslava Semecká
	M	Práce s tabulkami a grafy s využitím této problematiky. Rozvoj finanční gramotnosti.	Praktická práce, řešení úloh	Mgr. Veronika Příb Bečanová

9. Seznam literatury a ostatních materiálů

1. Umění říci ne – problematika návykových látek
2. Prevence problémů působených návykovými látkami na školách – Nešpor, Csémy, Pernicová
3. Alkohol, drogy a vaše děti – Nešpor, Csémy
4. AIDS a my – Sborník 4
5. Minimální preventivní program „Škola bez drog“
6. Program primární prevence drogových závislostí na ZŠ – Pracovní text
7. Zásady efektivní primární prevence - Nešpor, Csémy, Pernicová
8. Návykové látky – Romantické období končí – Nešpor
9. Tajná zpráva z planety X – 3. díl – Nešpor
10. Týká se to i mne? – Jak překonat problém s alkoholem – Nešpor
11. Sport bez dopingu
12. Slovník prevence problémů působených návykovými látkami – Nešpor, Provazníková
13. Drogová závislost – Presl
14. AIDS a my – Sborník
15. Bezpečné klima v praxi školního metodika prevence - Burdová

10. Internetové odkazy

- **WEB NA TÉMA SEBEVRAŽDY A SEBEPOŠKOZOVÁNÍ** - www.sebevrazdy.cz
INTERNETOVÍ ÚŽASŇÁCI – www.internetoviuzasnaci.org/
Dětství bez násilí: je spuštěn nový chat pro děti, které potřebují pomoc (po-so), více na detstvibeznasili.cz

- **Intervenční programy pro školní kolektivy** – již naleznete na webových stránkách. Má na starosti Sára Marková, speciální pedagog. Kontakt: cip@os-semiramis.cz, tel. 605367905. Jedná se o koncept 6x2 setkání v krátkém časovém úseku:

<http://www.os-semiramis.cz/os-site/intervencni-programy/>

- **Adaptační a seznamovací kurzy** - již naleznete na webových stránkách. Seznamovací kurz v rozsahu 6 – 8 hodin, určen pro nově vzniklé kolektivy (6. třída) nebo pro tmelení kolektivu. Probíhá v prostředí školy. Adaptační kurz probíhá v rekreačním zařízení školy 1 – 3 dny. Ideální pro nově vzniklé kolektivy (6. třídy + SŠ) :

<http://www.os-semiramis.cz/os-site/3412-2/>

- <https://elearning.ecrime.cz/course/view.php?id=2> . - seriál 10 krátkých videí týkajících se problematiky elektronické bezpečnosti s názvem „Zkrot' net. Hned“.
 - <https://www.tonevymazes.cz/> - to nevymažeš (sexting)
 - <https://www.opatruj.se/> - duševní zdraví a prevence rizikového chování
 - <https://sebevrazdy.cz/> - sebevraždy a sebepoškozování
 - <https://www.blaznis-no-a.cz/> - program pro žáky, pomoc pro učitele, metodické doporučení
 - Hzscr.cz – Hasičský záchranný sbor – příručka Když se stane neštěstí
 - Nepanikar.eu – aplikace Nepanikař – první pomoc při psychických potížích
 - Centrum anabell, z. ú. – poruchy příjmu potravy
 - e-bezpeci.cz – chování v online prostředí
 - Prevence v kyber – vzdělávací spoty na kyberkriminalitu
 - Prime.cz – kraje pro bezpečný internet – e-learningové kurzy na téma bezpečného internetu
 - Marty is dead – příběh o kyberšikaně (pro 8. - 9. ročník)
 - Na hory – příběh o kyberšikaně (pro 6. – 7. ročník)
 - Projekt Jeden svět na školách – jsns.cz – filmy, materiály do výuky
 - Edu.cz – filmy a materiály do výuky
 - Hasík. Cz – požární výchova pro žáky 2. – 6. Tříd (dopolední výuka, rozdělen do 3 částí – dvě ve škole, třetí na stanici, program zdarma)
 - Tytozvladnes.cz, záchranný-kruh.cz – Ochrana člověka za mimořádných situací
 - iprev.cz – webový portál – katalogový seznam primárních programů
 - metodicke-hry-karta-kid – pro děti od 5-10 let, varovné signály pro dítě v ohrožení
 - sebepoškozování
- <https://ipcko.sk/krabicka-bezpecia/>
<https://sebevrazdy.cz/>
<https://sebevrazdy.cz/sebeposkozovani/>

11. Seznam odborných pracovníků

organizace	Jméno pracovníka	Adresa, telefon
Městská policie Nymburk	Lazarová	325 501 158
Věznice Jirice	Mgr. Martin Farkaš	325 558 336, 325 558 352
Semiramis Nymburk	Bc. Kamila Kašová, DiS	Sadová 2107, Nymburk 420 731 615 059 nzdm.nbk@os-semiramis.cz

Probační a mediační služba Nbk.	Lenka Šolcová	325 511 866 Šolcova@pms.justice.cz
Dětský domov Nymburk	Radka Klímová	325 512 286
PPP Nymburk	Michala Michlová	michlova@pppnymburk.cz
Muzeum Policie Praha		Mládež a kriminalita 974 824 862
Přednáška o HIV, AIDS	Michnová 731 470 335	Točitá 8/1183 736 01 Havířov – Podlesí Michnova.vzdelosveta@seznam.cz
SVP	Hradec Králové	Říčařova 277, 495 311 800 ddu@atlas.cz www.http://hradeckral.cz
	Martina Malečková	469 623 786 Svp.archa@tiscali.cz
SVP Kolín	Komenského 375 Kolín 777 738 794	Na Pustině 1068 (u Tesca) Tel 777 738 794 PhDr.Jan Čuchal
MP Education	Lenka Pernerová, Mgr. A. Blažková	info@mpedu.cz 777 64 9900 Blazkova.a@mpedu.cz , 777649902
DDM Poděbrady	Ing. P. Špeldová	325 614 326 mobil: 608 940 064 e-mail: speldovap@ddmpodebrady.cz Prevence hravě, chceme žít zdravě - TÍPNI TO!
SANANIM, z.ú.	Bc. F. Novák Mgr. M. Nováková Kovářová	725 818 403 602 616 465 "Než užiješ alkohol, užij svůj mozek".
Kraje pro bezpečný internet formou e-learningových kurzů pro děti		www.kpbi.cz
Speciální programy první pomoci	Zdravotníci s.r.o. Na Hlinách 1786/16 182 00 Praha	773 535 740 info@zdravotnici.cz
Programy do výuky		www.hasiciproskoly.cz
Duševní zdraví, pomoc rodinám s náročným chováním	Petra Symonová, agentura Prostor	www.lehkost.cz

Důležité kontakty:

kontakt	zaměření
---------	----------

prevence@msmt.cz	okamžitá pomoc při výskytu šikany
www.seznamsebezpecne.cz , www.e-bezpeci.cz , www.policie.cz , www.bezpecne-online.cz , www.ditevkrizi.cz	krizové centrum pro děti a rodinu
Ing. Hemerková Pavla	hemerkova@kr-s.cz

Přílohy:

Standartní činnosti školního metodika prevence

Metodické a koordinační činnosti

1. Tvorba a kontrola realizace MPP
2. Prevence záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, rizikového chování a dalších sociálně patologických jevů
3. Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků v oblasti prevence
4. Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence
5. Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců
6. Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy, které mají na starosti prevenci
7. Kontaktování odpovídajícího pracoviště v případě výskytu rizikových jevů
8. Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči v rámci prevence rizikových jevů
9. Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence

Informační činnosti

1. Zajišťování a předání odborných informací
2. Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání odborných informací
3. Vedení a aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence

Poradenské činnosti

1. Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování, poskytování poradenských služeb těmto žákům a zákonným zástupcům, zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště
2. Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikových jevů
3. Příprava podmínek pro integraci žáků ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům

Metodické dokumenty (doporučení a pokyny)

Obsahuje metodická doporučení a metodické pokyny v oblasti primární prevence rizikového chování schválená vedením MŠMT: Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28) a Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních.

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j. 21291/2010-28)

Metodické doporučení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů (dále jen „žák“) ve školách a školských zařízeních:

- a) vymezuje aktuální terminologii, která je v souladu s terminologií v zemích EU a začlenění prevence do školního vzdělávacího programu a školního řádu,
- b) popisuje jednotlivé instituce v systému prevence a úlohu pedagogického pracovníka,
- c) definuje Minimální preventivní program,
- d) doporučuje postupy škol a školských zařízení při výskytu vybraných rizikových forem chování dětí a mládeže.

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>

METODICKÉ DOPORUČENÍ ČŠI

- Přístupy k náročnému chování dětí a žáků ve školách a školských zařízeních a možnosti jeho řešení.
- <https://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Publikace-a-ostatni-vystupy/Metodicke-doporuceni-%E2%80%93-Pristupy-k-narocnemu-chovani>

Materiál a jednotlivé přílohy naleznete zde:

 [Metodicke_doporuceni_uvodni_cast.doc](#) (128,00 KB)

[Navykove_latky.docx](#)

 [Priloha_2_Rizikove_chovani_v_doprave.doc](#) (69,50 KB)

Příloha č. 3:

[Poruchy příjmu potravy - MŠMT](#)
<https://sdv.msmt.cz/file>

Příloha č. 4: [Alkohol - příloha.doc.docx](#)

 [Priloha_5_Syndrom_CAN.doc](#) (72,50 KB)

 [Priloha_6_Skolni_sikanovani.doc](#) (156,00 KB)

 [Priloha_c_7_Kybersikana_d.docx](#) (76,16 KB)

 [Priloha_8_Homofobie.doc](#) (79,00 KB)

 [Priloha_9_Extremismus_rasismus_xenofobie_antisemitismus.doc](#) (72,50 KB)

 [Priloha_c_10_Vandalismus.docx](#) (46,97 KB)

 [Priloha_c_11_Zaskolactvi.docx](#) (63,36 KB)

 [Priloha_12_Kradeze.doc](#) (80,00 KB)

Příloha 13 – Priloha c. 13 Tabák

 [Priloha 14 Krizove situace spojene s nasilim.doc](#) (142,00 KB)

 [Priloha 15 Netolismus.doc](#) (74,50 KB)

 [Priloha 16 Sebeposkozovani.doc](#) (106,00 KB)

 [Priloha 17 Nova nabozenska hnuti.doc](#) (141,50 KB)

 [Priloha 18 Riziikove sexualni chovani.doc](#) (149,50 KB)

 [Priloha 19 Prislusnost k subkulturam.doc](#) (96,50 KB)

 [Priloha 20 Domaci nasili.doc](#) (128,00 KB)

 [priloha 21 hazardni hrani.docx](#) (58,26 KB)

Příloha 22: [Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních.pdf](#), [Formulář Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se žáka s PAS.docx](#), [Formulář Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se žáka s PAS.pdf](#)

Příloha 23: [Psychická krize/duševní nemocnění žáka](#)

Příloha 24: [Sebevražedné chování](#)

Preventivní program - školní neúspěšnost

1. Charakteristika školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je z hlediska pedagogicko-psychologického a socio-pedagogického chápána jako selhávání nezletilého v podmínkách školního edukačního programu nejen špatným prospěchem, ale také vytvářením negativních psychických postojů a emočních stavů ve vztahu k vlastnímu učení, ke vzdělávání, k učitelům a obecně ke škole. Nejedná se pouze o špatný prospěch, ale rovněž o vytváření negativních psychických postojů a emočních stavů k vlastnímu učení, vzdělávání, učitelům a škole obecně. Bývá důsledkem nevyváženosti ve vývoji osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci, volných vlastnostech a v neposlední řadě také v rodinném prostředí. Neprospěch je téměř vždy způsoben souborem mnoha příčin, které je třeba včas rozkrýt a přijmout účinná opatření směřujících k nápravě. Podpora školního úspěchu vychází zejména z atmosféry školy, ve které je podporováno učení každého žáka, tedy dobrými mezilidskými vztahy jak mezi žáky, tak mezi žáky a pedagogy.

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění a jejím cílem je vyhledávání potencionálně neúspěšných žáků a vytváření podmínek ke zlepšení jejich školní úspěšnosti.

*§ 7 (3) Škola zpracovává a uskutečňuje program poradenských služeb ve škole, který zahrnuje popis a vymezení rozsahu činností pedagogických pracovníků uvedených v odstavci 1, **preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti**, šikaně a dalším projevům rizikového chování.*

Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Strategie reaguje také na kritéria hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání České školní inspekce pro školní rok 2022/2023:

5. Vzdělávací výsledky žáků

5.4 Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při ukončování vzdělávání a v dalším vzdělávání či profesní dráze a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání.

Popis kritéria

Škola efektivně **vyhodnocuje úspěšnost žáků** v průběhu a ukončování jejich vzdělávání na všech úrovních řízení pedagogického procesu, umí doložit procesy a výsledky tohoto hodnocení **a dokáže zpracovat opatření, která vedou ke zkvalitňování procesu hodnocení úspěšnosti žáků.** S výsledky hodnocení cíleně pracují pedagogové i vedení školy, **jejich činnosti a opatření zkvalitňují vzdělávání žáků a snižují jejich neúspěšnost.**

2. Faktory školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je vymezena řadou faktorů, především osobností a zdravotním stavem nezletilého, dále rodinným a mimoškolním prostředím a výchovně vzdělávacím procesem ve škole.

Při řešení školní neúspěšnosti je nezbytná spolupráce školy, dalších odborníků, rodiny a samotného žáka. Podpora rodiny je v tomto procesu nenahraditelná i s ohledem na volbu budoucího povolání a budoucí život.

Jedná se o tyto faktory:

- osobnost dítěte - snížená inteligence, poruchy učení, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži,
- poruchy chování, PAS,
- zdravotní problémy žáka - dlouhodobá absence,
- vysoká absence,
- změna ŠVP v důsledku přestěhování, přechodu na jinou školu,
- nepodnětné rodinné prostředí, střídavá péče,
- rodinné prostředí s nezájmem o školu a školní dění, nezájem rodičů o spolupráci se školou,
- nadměrně ochranné rodinné prostředí,
- dítě ohrožené sociálně nežádoucími jevy (zhoršená rodinná situace, šikana, domácí násilí, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole, ve třídě, ve vztahu s učitelem), ohrožení sociálně patologickými jevy,
- dítě – cizinec.

3. Žák je ohrožen školní neúspěšností, když

- na konci pololetí z některých předmětů neprospěl, nebo je z některých předmětů nehodnocen,
- dlouhodobě neplní zadané úkoly,
- svým chováním soustavně porušuje školní řád a jsou vůči němu uplatňována výchovná opatření,
- jeho příprava není systematická.

4. Doprovodné projevy při školní neúspěšnosti

- neurotické příznaky – bolesti hlavy, břicha, nechutenství, zvracení, tiky, školní fobie,
- poruchy chování – zvýšená absence v některém předmětu, nebo celková absence, záškoláctví,
- obranné mechanismy – ztráta motivace, pocit méněcennosti, fantazie, regrese.

5. Přecházení školní neúspěšnosti

- klást na dítě přiměřené nároky,
- dbát na jeho pravidelnou docházku do školy, důsledně kontrolovat splnění zadaných úkolů,
- zdůrazňovat jeho pozitivní stránky,
- oceňovat jeho jedinečnost,
- umožňovat žákům vyslovovat vlastní názory,
- podporovat aktivitu žáků, dát mu příležitost zažít úspěch,
- motivovat žáky, rozebírat s ním jeho úspěchy,
- vyhýbat se negativnímu srovnávání,
- věnovat pozornost rodinnému zázemí žáka.

6. Pravidla pro řešení školní neúspěšnosti

Včasné podchycení žákových potíží jednotlivými vyučujícími, ti zejména vyhodnotí, zda jde o ojedinělý výpadek, nebo trvalejší problém, v takovém případě o neúspěšnosti informují rodiče žáka a třídního učitele.

Třídní učitel ověří, zda jde o problém spojený jen s jedním vyučovacím předmětem, nebo zda se týká více vyučovacích předmětů, případně i ve spojení s výchovnými problémy.

Podle závažnosti problému třídní učitel kontaktuje rodiče, nabídne osobní jednání s jednotlivými vyučujícími, případně s výchovným poradcem, metodikem prevence rizikového chování, školním psychologem či dalšími členy školního poradenského pracoviště. Kromě individuálních pohovorů je možné svolat jednání výchovné komise. O jednáních se vedou písemné záznamy, které vždy obsahují doporučení školy vůči rodičům a postoj rodičů k nim (individuální doučování, vyšetření v PPP, apod.).

Je uplatňován třístupňový model péče

1. Individuální pomoc vyučujícího v rámci běžné výuky.
2. Zapojení školního poradenského pracoviště.
3. Zapojení školského poradenského zařízení (PPP/SPC).

Základem účinného řešení školní neúspěšnosti je správné rozpoznání příčin, viz výše uvedené faktory.

Vedení školy vyhodnocuje, zda ke zvýšené neúspěšnosti nedochází jen u některých vyučovacích předmětů, nebo jen u některých vyučujících. Na toto téma případně zaměřuje svoji kontrolní a hospitační činnost, zajišťuje zpětnou vazbu od rodičů žáků (evaluační dotazníky).

Na základě této diagnostiky se stanoví možná opatření:

- zvýšená motivace žáka k učení – důraz na pozitivní hodnocení, stanovení přiměřeného rozsahu učiva, podpůrné pomůcky (přehledy), využití pomoci spolužáků, podpůrné aktivity – oznamování termínů písemných prací a zkoušení, slovní hodnocení,
- zajišťování vhodných pomůcek vzhledem k odlišným stylům učení (preference vizuálního, nebo audio vnímání),
- žáci jsou seznamováni s možnými styly učení a učí se vědomě používat styl pro něj nejvýhodnější,
- individuální konzultace, doučování, kompenzace nedostatků pomocí speciálně pedagogických postupů (PLPP, spolupráce s PPP, SPC),
- pomoc při začleňování žáka do třídního kolektivu,
- stanovení přiměřeného rozsahu učiva,
- práce zadaná pro domácí přípravu odpovídá žakovým vzdělávacím možnostem,
- sestavení plánu pedagogické podpory,
- zvýšená práce pedagogů s kolektivem třídy, náprava narušeného klimatu třídy,
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- včasné informování rodičů o mimořádném zhoršení prospěchu žáka, tak, aby se zvýšenou péčí mohlo zabránit zhoršení souhrnné klasifikace žáka na konci každého pololetí,
- u žáků, jejichž neúspěšnost souvisí spíše se sociálním znevýhodněním, konzultovat situaci s OSPOD.

Škola průběžně vyhodnocuje úspěšnost těchto opatření, dlouhodobě sleduje žáky s riziky neúspěšnosti, poskytuje jim pomoc k jejímu překonání, zohledňuje vnější prostředí ovlivňující výsledky žáků, přijímá případná opatření k zamezení rizikového chování.

Na jednání pedagogických rad, předmětových komisí a metodických sdružení je vyhodnocována situace vzdělávání žáků ohrožených školní neúspěšností.

Škola si v prevenci stanovuje dlouhodobé cíle

- vytváření kvalitního prostředí ve třídách a škole,
- trvalé sledování a vyhodnocování této problematiky, poskytování informací o úspěšných i neúspěšných řešeních,
- v rámci DVPP rozvíjet klíčové dovednosti pedagogů pro tuto oblast,
- je poskytována nabídka pomoci pro žáky, kteří potřebují řešit subjektivně náročné životní situace,
- školní poradenské zařízení vytváří a aktualizuje strategii prevence školní neúspěšnosti, seznamuje s ní pedagogy školy a vyhodnocuje její účinnost.

Na webových stránkách Středočeského kraje je zveřejněný nový metodický pokyn s názvem **Metodický pokyn č. 1/2019 – Spolupráce ZŠ a OSPOD Středočeského kraje**. Pokyn je ke stažení na adrese <https://www.kr-stredocesky.cz/web/socialni-oblast/metodicke-pokyny-a-stanoviska>

- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019 - 2027 je zveřejněná na webových stránkách Národní protidrogové centrály <https://www.policie.cz/clanek/narodni-strategie.aspx>.
- **Rukověť školního metodika prevence**“<https://www.kr-stredocesky.cz/web/skolstvi/prevence1>.

Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních (Dokument č.j. MSMT- 21149/2016)

Cílem metodického pokynu k řešení šikanování je poskytnout pedagogickým pracovníkům základní informace především k samotnému řešení tohoto vysoce rizikového chování. Text metodického pokynu je provázán s Metodickým doporučením k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, čj. 21291/2010-28 ve znění pozdějších úprav (dále jen „metodické doporučení“), ve kterém lze nalézt komentáře k metodickým postupům a užitečná metodická vodítka pro diagnostiku a nápravu v podobě tabulek. Metodický pokyn je určen pro právnické osoby vykonávající činnost škol zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Podpůrně jedoporučován k využití i ostatním školám zapsaným do školského rejstříku a poskytovatelům služeb souvisejících se vzděláváním a výchovou.

 [Sikanovani PRILOHA 1.docx 1.docx](#) (23,02 KB)

 [Sikanovani PRILOHA 2.doc](#) (31,50 KB)

 [Sikanovani PRILOHA 3.docx](#) (17,93 KB)

 [Sikanovani PRILOHA 4.docx](#) (27,77 KB)

 [Sikanovani PRILOHA 5.doc](#) (50,50 KB)

